

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1929-1930

Projet de Loi portant revision de la législation sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

(Voir les n°s 98 (1927-1928); 66, 263 (1928-1929); 90, 109, 183 et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séances des 26 avril 1929; 15, 16, 23, 30 janvier; 27 mars et 3 avril 1930.)

ARTICLE PREMIER.

La loi du 24 décembre 1903, modifiée par les lois des 3 août 1926, 15 mai 1929 et 30 décembre 1929 est modifiée et complétée comme suit :

Art. 1er. — 1er alinéa. — La réparation des dommages qui résultent des accidents survenus aux ouvriers des entreprises privées ou publiques, dans le cours et par le fait de l'exécution du contrat de travail régi par la loi du 10 mars 1900, est réglée conformément aux dispositions de la présente loi.

¶ Toutefois, celle-ci n'est applicable que si l'employeur occupe habituellement un ou des ouvriers pendant au moins deux mois par an.

N'est pas réputé chef d'une entreprise agricole au sens de la présente loi celui qui fait de la culture aux fins de la subsistance de sa famille et non dans le but principal d'en vendre les produits.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1929-1930

Wetsontwerp houdende herziening van de wetgeving op de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen.

(Zie de n^{rs} 98 (1927-1928); 66, 263 (1928-1929); 90, 109, 183 en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 26 April 1929; 15, 16, 23, 30 Januari; 27 Maart en 3 April 1930.)

EERSTE ARTIKEL.

De wet van 24 December 1903, gewijzigd bij de wetten van 3 Augustus 1926, 15 Mei 1929 en 30 December 1929 is gewijzigd en aangevuld als volgt :

Art. 1. — 1^e alinea. — De vergoeding der schade voortspruitende uit ongevallen overkomen aan werklieden der openbare of bijzondere ondernemingen, in den loop en ter zake van de uitvoering der arbeidsovereenkomst, beheerscht door de wet van 10 Maart 1900, wordt overeenkomstig de bepalingen van deze wet geregeld.

Deze is echter slechts van toepassing wanneer de werkgever gewoonlijk een of meer werklieden bezigt gedurende ten minste twee maanden per jaar.

Wordt niet als hoofd eener landbouwonderneming, in den zin van deze wet, aangemerkt, hij die aan landbouw doet met het doel in het bestaan van zijn gezin te voorzien en niet met het voornamelijk doel er de opbrengst van te verkoopen.

2e alinéa. — Sont assimilés aux ouvriers, les apprentis, même non salariés ainsi que les employés assujettis à la loi du 7 août 1922 relative au contrat d'emploi.

Sont aussi assimilés aux ouvriers les domestiques et servantes de ferme, même lorsque leur contrat de travail n'est pas régi par la loi du 10 mars 1900.

4e alinéa. — Les chefs d'entreprise ne peuvent, en vue d'écarter l'application de la loi, se prévaloir de la nullité du contrat de travail, lorsque cette nullité provient de la violation même involontaire dans leur chef, des lois et arrêtés relatifs à la police et à la réglementation du travail.

Art. 5. — 2e alinea. — Si le chef d'entreprise ou l'assureur a institué à sa charge exclusive un service médical, pharmaceutique et hospitalier et en a fait mention dans une clause spéciale du règlement d'atelier ou l'a prévu par une stipulation spéciale du contrat de travail, la victime n'a pas le choix du médecin et du pharmacien. Toutefois, le chef d'entreprise ou l'assureur désignera trois médecins au moins à qui la victime pourra s'adresser. La victime dont l'état exige le traitement dans une clinique n'a le choix ni du service hospitalier ni du service médical et pharmaceutique.

3e alinéa. — Si le chef d'entreprise ou l'assureur n'a pas institué à sa charge exclusive un service médical, pharmaceutique et hospitalier, la victime a le choix du médecin et du pharmacien. En cas de traitement dans une clinique, la victime a le choix exclusivement parmi les services hospitaliers agréés comme il est dit ci-dessous. Dans ces deux derniers cas, le chef

2e alinea. — Met de werklieden worden gelijkgesteld, de leergasten, zelfs wanneer zij geen loon trekken, alsmede de beampten die onderworpen zijn aan de wet van 7 Augustus 1922 betreffende de arbeidsovereenkomst voor bedienden.

Worden insgelijks met de werklieden gelijkgesteld, de hoeveknechts en meiden, zelfs wanneer hun arbeidsovereenkomst niet omschreven is bij de wet van 10 Maart 1900.

4^e alinea. — De bedrijfshoofden mogen, met het oog op het ontwijken van de toepassing der wet, zich niet beroepen op de nietigheid van de arbeidsovereenkomst, zelfs wanneer deze nietigheid voortspruit uit de zelfs vrijwillige verkrachting van hunnentwege, van de wetten en besluiten op de arbeidspolitie en de arbeidsregeling.

Art. 5. — 2^e alinea. — Indien het bedrijfshoofd of de verzekeraar uitsluitend te zijnen laste een dienst van medische, pharmaceutische en verplegingszorgen heeft ingesteld en daarvan heeft melding gemaakt in een bijzonder beding van het werkhuisreglement of denzelve door een bijzonder beding van de arbeidsovereenkomst heeft voorzien, heeft de getroffene niet de keus van geneesheer en van apotheker. Echter zal het bedrijfshoofd of de verzekeraar ten minste drie geneesheeren aanduiden, tot dewelke de getroffene zich zal kunnen wenden. De getroffene wiens staat verplegingszorger in een kliniek vereischt, mag den verplegingsdienst noch den medischen en pharmaceutischen dienst kiezen.

3^e alinea. — Indien het bedrijfshoofd of de verzekeraar niet uitsluitend te zijnen laste een dienst van medische, pharmaceutische en verplegingszorgen heeft ingesteld, heeft de getroffene de keus van geneesheer en van apotheker. Wanneer zijn staat verplegingszorgen in een kliniek vereischt, heeft de getroffene uitsluitend de keus onder de toegelaten verplegingsdiensten, naar luid

d'entreprise n'est tenu qu'à concurrence de la somme fixée par un tarif établi par arrêté royal.

Les services hospitaliers et les cliniques visés aux deuxième et troisième alinéas du présent article sont soumis à l'agrément du Gouvernement dans des conditions à déterminer par arrêté royal pris sur avis de la Commission des accidents du travail. Ils peuvent continuer de fonctionner provisoirement jusqu'à ce qu'il ait été statué sur leur requête aux fins d'agrément. L'agrément ne sera accordée ou retirée que par arrêté royal pris sur avis de la Commission des accidents du travail émis à la majorité des deux tiers du nombre des membres présents.

Au cours du traitement, le chef d'entreprise ou l'assureur, dans le cas où la victime a le libre choix du médecin, du pharmacien et du service hospitalier et, dans le cas contraire, la victime ou les ayants droit, pourront désigner un médecin chargé de contrôler le traitement. Ce médecin aura libre accès auprès de la victime, le médecin traitant dûment prévenu.

4e alinéa. — Les indemnités pour frais médicaux, chirurgicaux, pharmaceutiques et hospitaliers, ainsi que pour frais occasionnés par l'emploi d'appareils de prothèse et d'orthopédie, pourront être payées à ceux qui en ont pris la charge. Les personnes à qui ces frais sont dus ont une action directe contre les chefs d'entreprise et contre les assureurs subrogés.

En cas d'hospitalisation dans un établissement désigné par le chef d'entreprise, l'ouvrier pourra demander qu'un médecin de son choix assiste aux opérations chirurgicales et lui fasse visite une fois par semaine. Un arrêté royal

van hetgeen verder wordt gezegd. In deze laatste twee gevallen, is het bedrijfshoofd slechts gehouden ten beloope van de som, vastgesteld volgens en bij Koninklijk besluit gesteld tarief.

De bij de tweede en derde alinea's van dit artikel bedoelde verplegingsdiensten en de klinieken zijn aan de Regeeringstoelating onderworpen, op de wijze te bepalen bij Koninklijk besluit genomen op advies van de Commissie voor de arbeidsongevallen. Zij mogen voorloopig voortdoen, tot dat over hun verzoek om toelating is uitspraak gedaan. De toelating zal alleen verleend of teruggetrokken worden bij Koninklijk besluit genomen op advies van de Commissie voor de arbeidsongevallen, uitgedrukt bij de meerderheid van de twee derden der aanwezige leden.

Tijdens de behandeling, mogen het bedrijfshoofd of de verzekeraar, ingeval de getroffene de vrije keus van geneesheer, apotheker en verplegingsdienst heeft en, in tegenovergesteld geval, de getroffene of de rechthebbenden, een geneesheer aanduiden gelast over de behandeling toezicht te oefenen. Deze geneesheer zal den getroffene vrij mogen bezoeken, den huisdokter behoorlijk gewaarschuwd zijnde.

4^e alinea. — De vergoedingen wegens medische, heelkundige, pharmaceutische en verplegingskosten alsmede die voortkomende uit het gebruik van toestellen voor kunstmatige vervanging van lichaamsdeelen en orthopedische toestellen, mogen worden betaald aan degenen die daarvan de lasten op zich hebben genomen. De personen aan wie deze kosten zijn verschuldigd, kunnen een rechtstreeksche vordering instellen tegen de bedrijfshoofden en tegen de in hun plaats en recht gestelde verzekeraars.

In geval van opneming in een door het bedrijfshoofd aangeduide verplegingsinrichting, zal de werkman het recht hebben te vragen dat een geneesheer van zijn keuze bij de heelkundige bewerkingen aanwezig zij en hem een-

fixera les honoraires dus de ce chef au médecin. Les honoraires seront supportés à parts égales par l'ouvrier et par le chef d'entreprise.

Art. 5bis. — Si la victime le demande, le médecin traitant est tenu de remettre à la victime un certificat constatant les lésions dont elle est atteinte. Ce certificat est renouvelé toutes les fois que l'état de la victime, en se modifiant, entraîne récupération ou diminution de sa capacité de travail.

Art. 7. — 1er alinéa. — La victime peut demander que le tiers au plus de la valeur de la rente viagère lui soit payé en capital. Le conjoint ou les ascendants peuvent également demander que le tiers au plus de la valeur de leur rente soit payé directement.

2e alinéa. — Le juge statuera au mieux de l'intérêt des demandeurs; le chef d'entreprise pourra, s'il y a lieu, être entendu ou appelé.

3e alinéa. — En cas d'incapacité permanente partielle le juge peut aussi, dans les mêmes formes, à la demande de tout intéressé, ordonner que la valeur de la rente viagère soit intégralement payée en capital à la victime, lorsque les arrérages annuels ne s'élèvent pas à 300 francs.

Art. 8. — Alinéa 3bis. — Lorsque, pour d'autres causes que celles de la rigueur du travail, la durée normale du travail dans une entreprise est régulièrement inférieure à huit heures par jour, le salaire de base s'entend de la rémunération effective dans l'entreprise augmentée du salaire gagné dans d'autres entreprises pendant un nombre d'heures

maal per week bezoeken. Bij Koninklijk besluit worden de uit dien hoofde aan den geneesheer verschuldigde honoraria vastgesteld. De honoraria worden gelijkelijk door den werkman en door het bedrijfshoofd gedragen.

Art. 5bis. — Wanneer de getroffene het vraagt, is de huisdokter verplicht aan den getroffene een certificaat af te leveren, dat de door hem opgelopen letsels vermeldt. Dit certificaat wordt zoo dikwijls vernieuwd als de staat van den getroffene, door zich te wijzigen, terugwinning of vermindering van zijn arbeidsbekwaamheid met zich brengt.

Art. 7. — 1e alinea. — De getroffene kan eischen dat hoogstens één derde van de waarde der lijfrente hem als kapitaal wordt uitbetaald. De echtgenoot of de bloedverwanten in de opgaande linie kunnen tevens eischen dat hoogstens één derde van de waarde hunner rente rechtstreeks wordt uitbetaald.

2e alinea. — De rechter zal zoo voordeelig mogelijk voor de eischers belissen; zoo noodig kan de ondernemer worden gehoord of opgeroepen.

3e alinea. — In geval van gedeeltelijke voortdurende ongeschiktheid, kan de rechter eveneens, in dezelfde vormen, op verzoek van elken belanghebbende, bevelen dat de waarde van de lijfrente aan den getroffene geheel in kapitaal wordt uitbetaald, wanneer de jaarlijkse achterstallige renten geen 300 frank bedragen.

Art. 8. — Alinea 3bis. — Indien, door andere oorzaken dan die van de hardheid van den arbeid, de gewone arbeidsduur in de onderneming, minder dan acht uur per dag bedraagt, wordt onder het loon, dat tot grondslag dient, verstaan de werkelijke vergoeding in de onderneming genoten, vermeerderd met het loon in andere ondernemingen verdiend gedu-

formant, avec celui des heures de travail dans l'entreprise, un total de huit heures d'activité journalière.

Alinéa 3ter. — Lorsque l'ouvrier est, dans une entreprise continue ou non, occupé d'une façon intermittente ou à un travail journalier comportant un nombre d'heures inférieur au nombre d'heures de travail normal dans l'entreprise, le salaire de base s'entend de la rémunération effective dans cette entreprise, augmentée de la rémunération hypothétique afférente aux heures de non-activité. Cette dernière rémunération sera calculée en tenant compte du taux des salaires payés à la victime dans ladite entreprise et dans les limites tracées par la législation en vigueur sur la durée du travail.

5e alinéa. — En ce qui concerne les apprentis ainsi que les ouvriers âgés de moins de 21 ans, victimes d'un accident ayant occasionné une incapacité temporaire de travail, la réparation est calculée sur le salaire effectif déterminé comme il est dit à l'alinéa 1er. En aucun cas, le salaire de base ne peut être évalué à moins de 3,650 francs par an. Si l'accident a entraîné une incapacité permanente de travail ou le décès de la victime, la réparation est calculée sur le salaire effectif ou, si celui-ci est inférieur au salaire moyen des autres ouvriers majeurs et valides de la même catégorie professionnelle, sur ce dernier salaire moyen établi selon les dispositions du présent article.

Alinéa 5bis. — Dans les entreprises atteintes de chômage intermittent, régulier ou irrégulier, le salaire servant de base à la fixation des indemnités, en cas d'incapacité permanente ou de décès

rende een aantal uren, dat samen met de arbeidsuren in de onderneming, een totaal van acht uur dagelijkschen arbeid uitmaakt.

Alinea 3ter. — Wanneer de arbeider in een onderneming, waarin met of zonder onderbreking wordt gewerkt, bij tussenpoozen arbeidt of dagwerk verricht, dat een geringer aantal uren bedraagt dan het getal der gewone arbeidsuren in de onderneming, wordt onder het tot grondslag te nemen loon verstaan de werkelijke vergoeding in deze onderneming, vermeerderd met de onderstelde vergoeding, die betrekking heeft op de uren, waarop niet werd gearbeid. Deze laatste vergoeding wordt berekend naar den maatstaf van de aan den getroffen in bedoelde onderneming uitbetaalde loonen en binnen de door de van kracht zijnde wetgeving op den arbeidsduur gestelde grenzen.

5e alinea. — Wat betreft de leerjongens, alsmede de arbeiders, die geen één en twintig jaar oud zijn, getroffen door een arbeidsongeval, dat een tijdelijke ongeschiktheid tot werken heeft veroorzaakt, wordt de vergoeding berekend naar het werkelijk loon, vastgesteld zooals bepaald in alinea 1. Het tot grondslag te nemen loon kan nooit worden geschat op minder dan 3,650 frank's jaars. Heeft het ongeval een voortdurende ongeschiktheid tot werken of het overlijden van den getroffen veroorzaakt, dan wordt de vergoeding berekend naar het werkelijk loon of, indien dit loon lager is dan het gemiddeld loon van de andere meerderjarige en valide arbeiders in hetzelfde beroep, naar dit laatste gemiddeld loon vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van dit artikel.

Alinea 5bis. — In de ondernemingen getroffen door bij tussenpoozen geregeld of ongeregeld voorkomende werkloosheid, zal door het loon dienende als grondslag tot het vaststellen van de

de la victime, est représenté par le total des salaires effectivement payés, augmenté de la rémunération hypothétique afférente aux jours de chômage et calculée d'après le taux desdits salaires ou s'il s'agit d'apprentis ou d'ouvriers âgés de moins de vingt et un ans, d'après le salaire hypothétique moyen d'une année normale et entière de travail.

Art. 9. — Le Gouvernement peut, pour des industries déterminées, exceptionnellement pour un temps limité d'un an, et, après avoir pris l'avis de la Commission des accidents du travail, décider que le salaire de base sera fixé d'après la moyenne annuelle des salaires alloués antérieurement à l'accident pendant une période de cinq ans au moins et de dix ans au plus.

Art. 10. — 2e alinéa. — Toutefois, le chef d'entreprise est exonéré de cette charge s'il a contracté pour le paiement desdites allocations soit avec une société d'assurance agréée conformément aux dispositions du chapitre II de la présente loi, soit avec la Caisse d'assurance organisée en vertu de l'article 35. En pareil cas, l'assureur est de plein droit subrogé aux obligations du chef d'entreprise.

Art. 14. — 2e alinéa. — La constitution du capital représentatif de la rente viagère doit être effectuée :

1° En cas de mort de l'ouvrier, dans le mois de l'homologation de l'accord intervenu entre les intéressés et, à défaut d'accord, dans le mois du jugement fixant définitivement ce capital. Il sera dû à l'établissement de rentes un complément de capital en raison des jours de retard à dater de l'accord ou du jugement;

vergoedingen, ingeval van voortdurende ongeschiktheid of van overlijden van den getroffene, worden verstaen het totaal van de werkelijke betaalde loonen, verhoogd met de onderstelde vergoeding welke betrekking heeft op de werklooze dagen en berekend naar den maatstaf van bedoelde loonen of, indien het leergelonen of arbeiders die geen één en twintig jaar oud zijn geldt, naar het gemiddeld ondersteld loon van een normaal geheel arbeidsjaar.

Art. 9. — De Regeering kan, voor bepaalde bedrijven, bij uitzondering voor een vastgesteld tijdperk van één jaar, en na het advies van de Commissie voor de arbeidsongevallen te hebben ingewonnen, beslissen dat het tot grondslag te nemen loon zal worden vastgesteld naar het gemiddeld jaarloon, dat vóór het ongeval gedurende een tijdperk van minstens vijf jaar en hoogstens tien jaar werd verleend.

Art. 10. — 2^e alinea. — Het bedrijfs-hoofd is echter van dezen last ontslagen, indien hij, tot betaling van de genoemde vergoedingen, eene overeenkomst heeft gesloten hetzij met eene, volgens de bepalingen van hoofdstuk II dezer wet toegelaten verzekeringsmaatschappij, hetzij met de uit kracht van artikel 35 ingestelde Verzekeringskas. In zoodanig geval, gaan de verplichtingen van het bedrijfshoofd van rechtswege over op den verzekeraar.

Art. 14. — 2^e alinea. — De storting van het kapitaal de lijfrente vertegenwoordigende dient te geschieden :

1° In geval van overlijden van den arbeider, binnen de maand van de bekrachtiging der overeenkomst tusschen de belanghebbenden en, bij gebreke van overeenkomst, binnen de maand van het vonnis, waarbij dit kapitaal voorgoed wordt vastgesteld. Aan de inrichting, met de uitkeering der renten belast, zal een aanvullend kapi-

2° En cas d'incapacité permanente de travail, dans le mois de l'expiration du délai de revision prévu à l'article 30.

Art. 18. — Alinéa 3bis. — Sans préjudice de la révocation éventuelle de l'agrément ou de retrait de la dispense de contribuer au fonds de garantie, les établissements d'assurance ou les chefs d'entreprise dispensés de contribuer au fonds de garantie qui contreviendront aux articles 14, 16 et 17 de la présente loi et aux arrêtés d'exécution seront, à défaut de régularisation dans le délai qui leur sera fixé par le Ministre de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance sociale, passibles d'amendes fiscales calculées à raison de 50 francs par jour depuis l'expiration du délai jusqu'à régularisation. Ces amendes seront recouvrées comme en matière d'enregistrement, sur demande, qui en sera faite à la régie par le Ministre de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance sociale; elles seront publiées au *Moniteur*.

4e, 5e et 6e *alinéas*. — Il est interdit aux sociétés ou associations qui ne sont pas agréées conformément aux articles 17 et 18 ou qui ont cessé de l'être de traiter des opérations d'assurance relatives aux accidents du travail dont la réparation est prévue par ladite loi.

Toute convention contraire est nulle de plein droit.

Sera puni d'une amende de 50 à 2,000 francs tout assureur, agent, inspecteur, directeur ou courtier d'assurance qui aura participé à la conclusion ou à l'exécution d'un contrat frappé de nullité en vertu de la disposition qui précède.

taal zijn verschuldigd wegens de dagen van achterlijkheid, te rekenen van den dag van de overeenkomst of van het vonnis;

2° In geval van voortdurende arbeidsongeschiktheid, binner de maand, waarin den bij artikel 30 voorzienen herzieningstermijn ten einde loopt.

Art. 18. — Alinea 3bis. — De tot bijdraging aan het waarborgfonds vrijgestelde verzekeringsinrichtingen of bedrijfshoofden, die inbreuk mochten maken op de artikelen 14, 16 en 17 van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten, in gebreke van een regeling binnen den hun door den Minister van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg voorgeschreven termijn, zullen strafbaar zijn met een fiskale geldboete berekend tegen 50 frank per dag van af het verstrijken van den termijn tot den dag der regularisatie, zulks onverminderd de eventuele herroeping der machtiging, of de intrekking van de vrijstelling om bij te dragen tot het waarborgfonds. Deze geldboeten worden, zooals inzake registratie, geïnd, op verzoek van het belastingbestuur, door den Minister van Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg; zij zullen in den *Moniteur* worden bekend gemaakt.

4^e, 5^e en 6^e *alinea's*. — Het is aan de vennootschappen en de vereenigingen, die overeenkomstig de artikelen 17 en 18 niet werden gerechtigd of opgehouden hebben gerechtigd te zijn, verboden verzekeringscontracten aan te gaan betreffende arbeidsongevallen, waarvan vergoeding door gemelde wet is voorzien.

Elke met deze bepaling strijdige overeenkomst is van rechtswege nietig.

Wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 2,000 frank, elke verzekeraar, verzekeringsagent, opziener, directeur van of makelaar in verzekeringen, die heeft deelgenomen aan het sluiten of het uitvoeren van een krachtens voorgaande

Alinéa 6bis. — Les polices en cours souscrites auprès d'organismes non agréés sont résiliées de plein droit à dater de la mise en vigueur de la présente loi; cette résiliation ne donnera lieu à aucune indemnité. Les primes restant à payer ou les primes payées d'avance ne seront acquises à l'assureur qu'en proportion du risque déjà couru.

Art. 20. — 3e alinéa. — L'intervention de ce fonds est subordonnée à la constatation préalable du défaut d'exécution des obligations du chef d'entreprise. Cette constatation est faite par le juge de paix, dans les formes à établir par arrêté royal.

Art. 21. — 3e, 4e et 5e alinéas. — Indépendamment de l'action résultant de la présente loi, la victime et les ayants droit conservent contre les personnes responsables de l'accident autres que le chef d'entreprise ou ses ouvriers et préposés, le droit de réclamer la réparation du préjudice causé, conformément aux règles du droit commun.

En cas de responsabilité totale du tiers, le patron sera exonéré de ses obligations à concurrence des sommes qui, étant ajoutées à celles effectivement payées par le tiers, à titre de réparation du dommage matériel, dépasseraient le montant de la réparation à laquelle la victime ou les ayants droit pouvaient prétendre pour dommage matériel d'après le droit commun.

En cas de responsabilité partielle du tiers, le patron sera exonéré de ses obligations dans les mêmes conditions, mais la somme à laquelle la victime ou les ayants droit seront censés pouvoir prétendre d'après le droit commun sera égale au montant des indemnités mises à charge du tiers, à titre de réparation

bepaling door nietigheid getroffen over eenkomst.

Alinea 6bis. — De loopende verzekeringscontracten aangegaan met niet gerechtigde vereenigingen zijn van rechtswege nietig, te rekenen van den dag der inwerkingtreding van deze wet; deze contractbreuk geeft tot geen vergoeding aanleiding. De nog te betalen of de reeds betaalde premiën zullen slechts in verhouding tot het reeds gelooopen risico aan den verzekeraar ten goede komen.

Art. 20. — 3^e alinea. — De tegemoetkoming van dit fonds is onderworpen aan de voorafgaande vaststelling van het niet nakomen der verplichtingen van het bedrijfshoofd. Deze vaststelling geschiedt door den vrederechter, in de bij Koninklijk besluit te bepalen vormen.

Art. 21. — 3^e, 4^e en 5^e alineas. — Onverminderd de rechtsvordering voortvloeiende uit deze wet, behouden de getroffene en de rechthebbenden het recht, om tegen de personen verantwoordelijk voor het ongeval, buiten het bedrijfshoofd of zijn werklieden en gelastigden, vergoeding voor de veroorzaakte schade te eischen, overeenkomstig de regels van het gemeen recht.

In geval van geheele aansprakelijkheid van den derde, zal de patroon ontslagen worden van zijn verplichtingen ten beloope van de sommen die, toegevoegd zijnde aan die welke werkelijk door den derde zijn betaald, bij wijze van herstel der stoffelijke schade, het bedrag van de schadevergoeding zou overschrijden, waarop de getroffene of de rechthebbenden mochten aanspraak maken voor stoffelijke schade volgens het gemeen recht.

In geval van gedeelde aansprakelijkheid van den derde, zal de patroon van zijne verplichtingen worden ontslagen onder dezelfde voorwaarden, doch de som waarop de getroffene of de rechthebbenden geacht worden te kunnen aanspraak maken volgens het gemeen recht, zal gelijk zijn aan het bedrag der

du dommage matériel et effectivement payées, les dites indemnités majorées d'une quotité de l'indemnité de droit commun qui n'a pas été mise à charge du tiers responsable. En cas d'invalidité cette quotité sera de 50 p. c., 66.66 p. c. et 80 p. c. selon qu'il a été fait application dans le règlement de l'indemnité forfaitaire de l'alinéa 1er ou de l'alinéa 3, ou de l'alinéa 4 de l'article 4. En cas de mort, la quotité sera de 50 p. c.

En aucun cas, les sommes laissées à la victime ou aux ayants droit ne seront inférieures au montant des indemnités forfaitaires.

L'action contre les tiers responsables peut même être exercée par le chef d'entreprise, à ses risques et périls, aux lieu et place de la victime ou des ayants droit.

Art. 26. — 1er alinéa. — Le juge de paix du canton où l'accident s'est produit est seul compétent pour connaître des actions relatives aux indemnités dues aux ouvriers ou à leurs ayants droit, en vertu de la présente loi, ainsi que des demandes en revision de ces indemnités; il est également compétent pour statuer sur tous les litiges relatifs à l'assurance du risque dérivant de la présente loi, lorsque ces litiges sont nés à l'occasion de la réparation d'un accident du travail; il statue en dernier ressort jusqu'à la valeur de 400 francs et en premier ressort à quelque valeur que la demande puisse s'élever. Lorsque l'accident est survenu à l'étranger, la compétence territoriale du juge de paix est déterminée comme en matière mobilière, sauf dispositions prévues dans les conventions internationales.

2e alinéa. — En ce qui concerne les entreprises affiliées à des caisses com-

ten laste van den derde bij wijze van het herstel der stoffelijke schade gelegde en werkelijk betaalde vergoedingen, vermeerderd met een quotiteit van de vergoeding volgens gemeen recht welke niet ten laste van den aansprakelijken derde werd gelegd. In geval van invaliditeit, zal die quotiteit 50 t. h., 66.66 t. h. en 80 t. h. zijn, volgens dat bij de regeling toepassing werd gedaan van de forfaitaire vergoeding van alinea 1 en van alinea 3, of van alinea 4 van artikel 4. In geval van overlijden, zal de quotiteit 50 t. h. bedragen.

In geen geval zullen de aan den getroffen of aan de rechthebbenden gelaten sommen lager zijn dan het bedrag der forfaitaire vergoedingen.

De rechtsvordering tegen de aansprakelijke derde personen kan zelfs door den ondernemer, op eigen risico, den getroffene of rechthebbenden in rechten vervangende, worden ingesteld.

Art. 26. — 1^e alinea. — Alleen de vrederechter van het kanton waarin het arbeidsongeval heeft plaats gehad, is bevoegd inzake rechtsvorderingen betreffende de vergoeding die, krachtens deze wet, aan de werklieden of hun rechthebbenden zijn verschuldigd, alsmede inzake verzoeken tot herziening dier vergoedingen; hij is tevens bevoegd om te beslissen over de hangende zaken betreffende de verzekering van het risico voortspuitende uit deze wet, wanneer deze hangende zaken ontstaan zijn naar aanleiding van de vergoeding van een arbeidsongeval; hij beslist in laatste aanleg tot een bedrag van 400 frank en behoudens appel, welke ook het bedrag van den eisch moge zijn. Is het ongeval in den vreemde overkomen, dan wordt de betrekkelijke rechtsmacht van den vrederechter bepaald, als inzake roerende goederen, behoudens de gevallen voorzien in de internationale overeenkomsten.

2e alinea. — Wat betreft de ondernemingen aangesloten bij toegelaten

unnes d'assurance agréées, les statuts de ces caisses peuvent stipuler que le jugement des contestations sera déféré à une commission arbitrale, laquelle statuera, soit en dernier ressort, soit à charge d'appel devant le tribunal de première instance du siège de la caisse suivant les règles visées au précédent alinéa. Un arrêté royal déterminera le forme dans laquelle cette stipulation est portée à la connaissance des ouvriers, ainsi que les modalités de remboursement des frais de déplacement qui pourraient éventuellement leur être occasionnés par la tenue des audiences.

Alinéa 3bis. — Aux fins de déterminer le degré des incapacités permanentes, le juge, à la demande d'une des parties, pourra se faire assister à titre consultatif d'un assesseur, chef d'une entreprise similaire ou analogue à celle où l'accident est survenu et d'un assesseur ouvrier exerçant le même métier que la victime ou un métier similaire. Le mode et les conditions de la désignation des assesseurs ainsi que leur rémunération seront déterminés par arrêté royal.

Le juge de paix et la commission arbitrale peuvent, par un jugement motivé, non susceptible d'appel, prolonger le délai de péremption prévu par l'article 15 du Code de procédure civile, sur simple requête présentée par un des intéressés. Ils peuvent, dans les mêmes conditions, sublever de la déchéance encourue. Cette disposition ne s'applique qu'aux jugements interlocutoires rendus après la mise en vigueur de la présente loi.

Pour tout accident, entraînant une dépréciation de capacité de travail, d'après la déclaration au greffe de la justice de paix, le juge peut, avant le règlement définitif ou à la demande de l'une ou l'autre des parties, convoquer

gemeenschappelijke verzekeringskassen, kunnen de statuten van deze kassen bepalen dat de berechting van de geschillen zal worden opgedragen aan een scheidsgerecht, dat beslist hetzij in laatsten aanleg, hetzij behoudens appel bij de rechtbank van eersten aanleg van het rechtsgebied waarin de kas haar zetel heeft, naar de in voorafgaande alinea bedoelde regels. De vorm, waarin deze bepaling ter kennis der werklieden dient gebracht, alsook de wijze van terugbetaling hunner eventuele reiskosten wegens het houden van verhooren, zullen worden bepaald bij Koninklijk besluit.

Alinea 3bis. — Wanneer in een onderneming, aan een werkman een ongeval is overkomen, kan de rechter, ten einde den graad van voortdurende ongeschiktheid te bepaler, op verzoek van een der partijen, zich doen bijstaan door een raadgevend bijzitter, hetzij hoofd van een zelfde of van een soortgelijke onderneming of hetzij van een werkman die een zelfde of een soortgelijk beroep uitoefent. De wijze waarop en de voorwaarden waaronder de bijzitters worden aangesteld, alsmede dezer vergoeding, zullen bij Koninklijk besluit worden bepaald.

De vrederechter en de scheidsrechtelijke commissie kunnen door een met redenen omkleed vonnis, zonder appel, op eenvoudig verzoek van een der belanghebbenden, den vervalt termijn voorzien bij artikel 15 van het Wetboek van burgerlijke rechtspleging, verlen-gen. Onder dezelfde voorwaarden kunnen zij het vervallen stuiten. Deze bepaling is enkel van toepassing op de interlocutoire vonnissen uitgesproken na de inwerkingtreding van deze wet.

Voor elk ongeval dat een vermindering van arbeidsbekwaamheid met zich brengt, naar de aangifte gedaan ter griffie van het vrederecht, kan de rechter, vóór de eindregeling of op verzoek van een of andere der partijen,

celles-ci par simple lettre du greffier, aux fins de s'enquérir de l'état de l'affaire et éventuellement de concilier les parties si faire se peut ou aux fins de constater les faits desquels résulte le droit à l'indemnité et de prendre toutes mesures nécessaires à la dévolution de celle-ci. Il est dressé procès-verbal de la comparution qui n'entraînera aucun frais.

Pourra être récusé comme expert, le médecin qui a soigné le blessé, celui qui est attaché à l'entreprise ou à l'organisme d'assurance qui la garantit.

Art. 28. — Les accords entre parties concernant les indemnités à allouer en suite d'accidents sont obligatoirement constatés par le juge compétent.

L'expédition du procès-verbal constatant cet accord n'est revêtu de la formule exécutoire qu'après que le juge a reconnu que le règlement du sinistre est conforme aux dispositions de la loi.

A peine de nullité, ces accords sont motivés et ils mentionnent notamment : le salaire de base, la nature de la lésion, la réduction de capacité et la date de consolidation.

Art. 29. — Lorsque le juge ou la commission arbitrale ne possède pas tous les éléments pour statuer définitivement mais que l'applicabilité de la loi n'est pas douteuse, il a le droit d'allouer, même d'office, une provision à la victime ou à ses ayants droit sous forme d'une allocation journalière ou d'une somme destinée à couvrir les frais éventuels d'expertise. Les décisions judiciaires relatives aux indemnités prévues par la présente loi et ne comportant pas constitution de rente ou attribution de capital sont exécutoires par provision,

deze bij eenvoudig schrijven van den griffier oproepen ten einde den staa der zaken te onderzoeken en, eventueel, de partijen zoo mogelijk tot overeenkomst te brengen, of om de feiten vast te stellen, waaruit het recht op vergoeding voortvloeit en alle maatregelen te nemen, die noodig mochten zijn voor de toewijzing er van. Van de verschijning wordt kosteloos proces-verbaal opgemaakt.

Als deskundige zal kunnen gewraakt worden, de geneesheer die den gekwetste heeft verzorgd, hij die gehecht is aan de onderneming of aan het verzekerings-organisme dat haar tot waarborg strekt.

Art. 28. — De bevoegde rechter is er toe gehouden van de tusschen partijen getroffen overeenkomsten betreffende de ten gevolge van arbeidsongevallen te verleenen vergoedingen verbaal op te maken.

Afschrift van bedoeld verbaal mag enkel in executoiren vorm worden uitgegeven, nadat de rechter zal hebben erkend, dat de regeling van het ongeval overeenkomstig de bepalingen der wet is geschied.

Op straffe van nietigheid, worden deze overeenkomsten met redenen omkleedt en vermelden, namelijk : het loon dat tot grondslag dient, den aard van het letsel, de vermindering van de arbeidsongeschiktheid en den datum der consolidatie.

Art. 29. — Wanneer de rechter of de scheidsrechterlijke commissie al de gegevens niet bezit om voorgoed te beslissen, maar indien de toepassing der wet geen twijfel lijdt, heeft hij het recht om zelfs ambtshalve aan den getroffene of zijn rechthebbenden een voorloopige uitkeering te verleenen in den vorm van een dagelijksche vergoeding of van een som, bestemd om de eventuele kosten van het deskundig onderzoek te dekken. De rechterlijke beslissingen betreffende de in deze wet voorziene vergoedingen en waarvoor geen aan-

nonobstant appel et sans caution. Dans les autres cas, le juge restreint l'exécution provisoire au paiement d'arrérages déterminés, *ex aequo et bono*, en tenant compte des éléments déjà recueillis au moment où l'exécution provisoire est ordonnée; si le chef d'entreprise n'a point subrogé un assureur à ses obligations, le juge a la faculté d'exiger caution déterminée par lui.

Dans tous les cas et notamment en cas d'exécution forcée, le juge peut, à la diligence de tout intéressé, et même d'office, désigner un curateur *ad hoc* chargé de représenter le mineur pour la perception des indemnités, allocations ou arrérages et pour la constitution des capitaux.

Art. 30. — 1er alinéa. — L'action en paiement des indemnités prévues par la présente loi se prescrit par trois ans. Outre les modes ordinaires de suspension ou d'interruption, cette prescription sera interrompue par une action en paiement, à raison de l'accident, fondée sur une autre cause.

ART. 2.

Les polices d'assurance de droit commun, antérieures d'un an à la date de la mise en vigueur de la présente loi et relatives aux risques d'accidents du travail dans les entreprises assujetties en vertu de ladite loi, pourront, dans le délai d'un an à dater de sa mise en vigueur, être dénoncées par l'assureur ou l'assuré, soit au moyen d'une déclaration écrite dont il sera donné reçu, soit par un acte extrajudiciaire.

leiding bestaat tot het vestigen van rente of verleenen van kapitaal, zijn bij voorraad uitvoerbaar ondanks appel en zonder borg. In de overige gevallen, beperkt de rechter de voorloopige tenuitvoerlegging tot de betaling van rentetermijnen, bepaald *ex aequo et bono*, rekening houdende met de reeds ontvangen gegevens, op het oogenblik dat de voorloopige tenuitvoerlegging wordt bevolen; indien het bedrijfshoofd zijn aansprakelijkheid niet aan een verzekeraar heeft overgedragen, mag de rechter den door hem zelf bepaalden borg eischen.

In al de gevallen en namelijk in geval van gerechtelijke tenuitvoerlegging, kan de rechter, ten verzoeken van elken belanghebbende en zelfs ambts-halve een curator *ad hoc* aanstellen, belast met den minderjarige te vertegenwoordigen, voor het innen van de vergoedingen of rentetermijnen en voor het vormen van de kapitalen.

Art. 30. — 1^e alinea. — De rechtsvordering tot betaling van de vergoedingen voorzien bij deze wet, verjaart na drie jaar. Buiten de gewone wijzen van schorsing of stuiting, stuit deze verjaring door een rechtsvordering tot betaling, ten aanzien van het arbeidsongeval, gesteund op een anderen rechtsgrond.

ART. 2.

De gemeenrechtelijke verzekeringscontracten afgesloten één jaar vóór den dag van de inwerkingtreding dezer wet en betreffende het risico wegens arbeidsongevallen in de krachtens deze wet verzekeringsplichtige ondernemingen, kunnen binnen den termijn van één jaar te rekenen van den dag harer inwerkingtreding door den verzekeraar of den verzekerde worden opgezegd, hetzij door middel van een schriftelijke verklaring, waarvan ontvangstbewijs dient gegeven, hetzij door middel van een buitengerechtelijke akte.

Cette dénonciation ne sortira ses effets qu'à partir de la mise en vigueur de la loi, sauf convention contraire; elle ne donnera lieu à aucune indemnité.

ART. 3.

La loi du 27 août 1919 et les articles 2, 3, 11, 27, 3e alinéa, 36, 37 et 38 de la loi du 24 décembre 1903 sont abrogés.

ART. 4.

Les dispositions non abrogées ou non modifiées des lois du 24 décembre 1903, 3 août 1926, 15 mai 1929 et 30 décembre 1929 seront, par arrêté royal, coordonnées avec les dispositions de la présente loi et publiées au *Moniteur*. La coordination, qui pourra éventuellement comporter une modification de l'ordre des chapitres et des articles, portera le titre de « Loi sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail. »

ART. 5.

La présente loi sera applicable à la réparation des accidents survenus à partir du 1er janvier qui suivra la date de publication du dernier des arrêtés royaux qui doivent en régler l'exécution.

Ces arrêtés seront pris dans le délai d'un an à partir de la publication de la loi.

ART. 6.

Les mots « alsmede de dagelijksche vergoeding » sont supprimés dans le texte flamand de l'alinéa 5 de l'article 4

Deze opzegging zal enkel van kracht worden van af den dag der inwerking-treding van de wet, behoudens tegen-beding; zij zal tot geen enkele vergoe-ding aanleiding geven.

ART. 3.

De wet van 27 Augustus 1919, alsmede de artikelen 2, 3, 11, 27 3e alinea, 36, 37 en 38 der wet van 24 December 1903 worden ingetrokken.

ART. 4.

De niet ingetrokken of niet gewijzigde bepalingen der wetten van 24 December 1903, 3 Augustus 1926, 15 Mei 1929 en 30 December 1929, zullen bij Koninklijk besluit, met de bepalingen van deze wet samengeordend, in den *Moniteur* worden bekendgemaakt. De samenordering waarbij eventueel aan de rangorde der hoofdstukken en artikelen wijzigingen kunnen worden aangebracht, zal als titel hebben : « Wet op de vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsongevallen. »

ART. 5.

Deze wet is toepasselijk op de vergoeding der arbeidsongevallen overkomen te rekenen van 1 Januari, na den datum van de bekendmaking van het laatste der Koninklijke besluiten, die de uitvoering er van zullen regelen.

Deze besluiten zullen worden gegeven binnen een tijdsbestek van één jaar te rekenen van den dag der bekendmaking van deze wet.

ART. 6.

In den Vlaamschen tekst van alinea 5, van artikel 4 der wet van 24 December 1903, gewijzigd bij de wet van 15 Mei

de la loi du 24 décembre 1903 modifiée
par la loi du 15 mai 1929.

Bruxelles, le 3 avril 1930.

*Le Président de la Chambre
des Représentants,*

1929, moeten de woorden « alsmede de
dagelijksche vergoeding » verdwijnen.

Brussel, 3 April 1930.

*De Voorzitter van de Kamer der
Volksvertegenwoordigers,*

EMILE TIBBAUT.

Les Secrétaires, | De Secretarissen,

Baron R. DE KERCHOVE.

Franç. VAN BELLE.